

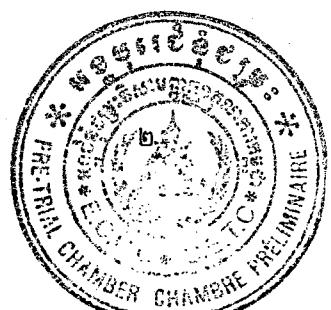
C33/I/7
00៩/៩៦-០៩-២០០៧-អគ្គក-កសិចស (អបដ ០៩)

ପ୍ରକାଶନ ନମ୍ବର - ୧୦୦

១. នៅថ្ងៃទី២០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៨ សហប្រជាប្រជាពលរដ្ឋ បានចេញដីកាម្មយ “ពីរិ៍លក្ខណៈនៃការយំខ្ញុនបណ្តាញការសង្គ” (“ដីកា”) ដែលសហប្រជាប្រជាពលរដ្ឋ បានបញ្ជាក់ថា ដួងជាប់យុទ្ធសាស្ត្រមន្ទីរយុទ្ធយំងរបស់ អ.វ.ត.ក គ្មានសិទ្ធិធ្វើការប្រាប្រឈប់ទាក់ទងគ្មានឡើយ។^៩ សហប្រជាប្រជាពលរដ្ឋទទួលស្ថាប់ថា “នៅក្នុងការអនុវត្ត ការដាក់ឱ្យនៅដាច់ដោយទេរូក តាមលក្ខណៈជាក់ស្អែង មាននឹងចំណាំអស់ឱ្យនៅដាច់ដោយទេរូកពីគ្មានមន្ទីរយុទ្ធយំងរបស់។”^{១០}
 ២. សហមេធាវីការពារក្នុងបានដាក់បណ្តិ៍ឯកទទួលណីជំពោះដីការនេះ ដែលបានចុះនៅ ថ្ងៃទី៣០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៨។
 ៣. នៅពេលទទួលបានសំណើរបស់សហមេធាវីការពារក្នុង អង្គបុនជំនុំជំប្រែជាបានពន្លារណែនាំថ្ងៃទី១៩ នៅក្នុងដីការ ឆ្នាំ២០០៨។
 ៤. សហមេធាវីការពារក្នុងបានដាក់ “សារណាបណ្តិ៍ឯកទទួលណីជំពោះលក្ខណៈនៃការយំខ្ញុនបណ្តាញការសង្គ” (“សារណាបណ្តិ៍ឯកទទួលណីជំប្រែជាបានពន្លារណែនាំថ្ងៃទី១៩ នៅក្នុងដីការ ឆ្នាំ២០០៨”)

⁹ ដ៏ការប្រើប្រាស់កម្មណ៍នៃការយុទ្ធសាស្ត្រ ចុងក្រោមឯកសារ ឆ្នាំ២០០៨ A169/II ("ដីការ") ទៅពេល ៥៧ ដីការនេះត្រូវបានចូលដំណឹងដល់ជនក្រោរពាណិជ្ជកម្ម។

^៤ ដើកស្របម្រចប់លក្ខណៈនៃការយុទ្ធសាស្ត្រ នាក្យខណ្ឌភី ៦៧

C33/I/7
០០២/១៩-០៩-២០០៣-អគ្គក-កសចស (អបដ ០៩)

៥. សហព័ន្ធភាពអាជ្ញាបានដាក់ “សេចក្តីសន្លឹជានគមបានទៅនឹងសារណាបណ្ឌីងខ្នរណ៍វេស់លោក នូន ជា ចំពោះការដាក់ដួនជាប់យុទ្ធផលដោយឡើងកិត្តា នៅក្នុងមន្ទីរយុំយាំង” (“សេចក្តីសន្លឹជានគមបានទៅនូនសហព័ន្ធភាពអាជ្ញា”) នៅថ្ងៃទី១៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ដោយលើកឡើងថា “ខ្លួនមិនជំទាត់ចំពោះបណ្តុកីងខ្នរណ៍វេស់លោក នូន ជា ដែលឡើងយុទ្ធផលដោយឡើងកិត្តា ដើម្បីការនោះបង្កាប់ការដាក់ដួនជាប់យុទ្ធផលដោយឡើងកិត្តា ដើម្បីរាយការប្រាប្រឈប់ទាក់ទងគ្នា”^៣

៦. ដើម្បីបណ្តុកីងរដ្ឋប្បួនីមិនបានដាក់សេចក្តីសន្លឹជានគមបានឡើយ។

៧. នៅថ្ងៃទី៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៨ អង្គបុនដីនឹងជម្រះបានសម្រេចថា បណ្តុកីងខ្នរណ៍នេះ នឹងយក មកធ្វើការសម្រេច ដោយឡើងយើបេចក្តីសន្លឹជានគមបានយលក្សណុល់អក្សរុរបស់ភាគី ហើយ អនុញ្ញាតឱ្យសហមេដារីការពារកូលោក នូន ជា ដាក់សារណាតបានទៅនឹងសេចក្តីសន្លឹជានគមបាន របស់សហព័ន្ធភាពអាជ្ញា ក្នុងរយៈពេលប្រាំ(៥)ថ្ងៃ។^៤ សហមេដារីការពារកូលោកមិនបានដាក់សារណាតបានទៅនឹងបណ្តុយឡើយ។

៨. អង្គបុនដីនឹងជម្រះបានទទួលសំណើមួយច្បាប់ ដែលឡើងយក អនុញ្ញាតដាក់សារណាតបានសំអ្នក ដែលមិនមែនជាការីនេរៀងកូ។ បីនេះ អង្គបុនដីនឹងជម្រះបានធ្វើការបងិសជសំណើនេះចោល ដោយលាក់អង្គបុនដីនឹងជម្រះបានទទួលពីមានគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងការសម្រេចបណ្តុកីងខ្នរណ៍នេះ។^៥

C33/I/7
០០៩/៩៨-០៩-៩០០៧-អវតក-កសចស (អបដែល)

ଶୈଳ୍ୟକ ଟ - ଜୀବନକାରୀତିଜ୍ଞାନିକାରୁକୁ ଜୀବନକାରୀତିଜ୍ଞାନିକାରୁକୁ

៤. នៅក្នុង “សេចក្តីសម្រាប់ភាពអាមេរិកបានដែលបណ្តឹងខ្លួនរវាង ដែលលោក អ្វីជា សារ បានដាក់បីដំឡោះសិទ្ធិថ្មីបានសុខទុក” អង្គបុរាណដំនឹងម្រោះបានវិនិច្ឆ័យយើត្រានាពេលមុន ថា បណ្តឹងខ្លួនរវាងដែលដន្តគ្រោះថាទ អ្វីជា បីដំឡោះសេចក្តីសម្រាប់បានបស់សហគម្រោមសុខបានដែឡើងទេ៖ អាមេរិកបាន ដោយសារតាមអនុភាពរបស់វា សេចក្តីសម្រាប់នៅក្នុងជាតិ ដើម្បីការដ្ឋានបាក់ដន្តជាប់យ៉ាងឱ្យនៅក្នុងជាតិគ្នា (“បណ្តឹងខ្លួនរវាងបស់លោក និងជាប់”) ដោយសារមូលដ្ឋានផ្ទះខ្លាងក្រោម:

“អង្គបុរាណដែលបាន អំណោះអំណាងរបស់សហមេធា នាមត្រូវបានគេមើលយើង ថា ជាការពេក្តែក្រល៉ែង និងវិធានដីនឹងវិនិច្ឆ័នៅយោលហាយថ្វាប្រមុំបង្កើត ដែលមិនបានគារពេក្តែក្រល៉ែងឡើងទេ”

ទាំងនេះសិទ្ធិភូជោងការគ្រារពេលបែងចុះថ្លែងបស់មនុស្សជាតិ និងការបើកយកមក
ពិធានណាយរាជក្រឹត្ត មួយដែលបានបញ្ជីនៅក្នុងវិធាន ៩១(១) នៃវិធានផ្សេងៗ អង្គបុរាណនិងជ្រោះ
យោលបែងចុះបណ្តុះបន្ទុះទូទាត់ គឺស្ថិតក្រោមការអនុវត្តន៍វិធាន ៣៤(៣)(ច) នៃវិធានផ្សេងៗ។”

^៤ សេចក្តីសំរែងអ្នករាជការទទួលយកបាននៃហត្ថភូមិខេត្តសៀមរាប ដៃនេះ សារី ស៊ីវិជ្ជិថ្មីបានសុខឡើង ដូចដែលបានបញ្ជាក់ឡើង នៅថ្ងៃទី១៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៦ A104/II/4 រាជរដ្ឋាភិបាល នគរបាលក្រុងក្រសួងពេទ្យ នគរបាល ៩០៧

សារណាមុជីជនទ័រ ភកខណ្ឌទី ២០១

C33/I/7
004/၀၄-၀၅-၂၀၀၈-អវតក-កសចស (អបជ၀၅)

၁၉. ដោយពិចារណាយើញ្ញា ហណ្ឌីងខ្លួនរណីនេះ ត្រូវបានដាក់ឡើងរយៈពេលកំណត់ ដែលត្រូវបានពន្លារពេលដោយអង្គបុណ្ឌដីទិន្នន័យ អង្គបុណ្ឌដីទិន្នន័យ យល់យើញ្ញា ហណ្ឌីងខ្លួនរណីនេះ អាចទទួលបាយការងារ។

ចំណែក ៣ - សេចក្តីផ្តើមនឹងយុទ្ធសាស្ត្រ

၁၅. នៅថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៥ អង្គបុណ្ឌដីទិន្នន័យបានសម្រេចលើអង្គសេចក្តីផ្តើមហណ្ឌីងខ្លួនរណីរបស់លោក អ៊ុំង សារី ហើយបានចេញ “សេចក្តីសម្រេចលើហណ្ឌីងខ្លួនរណីពាក់ព័ន្ធ ទៅនិងការប្រាស់ប្រើប្រាស់ការងារជនត្រូវបាននិងប្រព័ន្ធបានគោរព” (“សេចក្តីសម្រេចចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា”) ។^៤ នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចនេះ អង្គបុណ្ឌដីទិន្នន័យ យល់យើញ្ញា សហគោរក ក្រុមសុខុមាភ អាចដាក់ក្រិតចំនាក់ចំនួនរការជនជាប់យុទ្ធសាស្ត្រមន្ទីរយុទ្ធសាស្ត្រ អ.វ.ត.ក ប្រសិនបើជានិធានការចំណាត់ថ្នាក់ និងមានសមាមាត្រទៅនិងការការពារដល់ប្រយោជន៍ នៃកិច្ចសុខុមាភ។^៥ អង្គបុណ្ឌដីទិន្នន័យបានបន្លែមថ្ងៃទី៣០ ការក្រិតចំនាក់ចំនួនត្រូវបានចំណាត់ថ្នាក់ តាមរយៈការចេញសេចក្តីសម្រេចមួយដែលមានសម្ងាត់ហេតុ ហើយត្រូវបានចេញយើងយើង ឬសារី ឬអ្នកដែលបានចេញសេចក្តីសម្រេចមួយនៅពេលត្រូវការការពារ ហើយការក្រិតគ្មានដែកលើការការការពារ ដល់ប្រយោជន៍នេះ។^៦

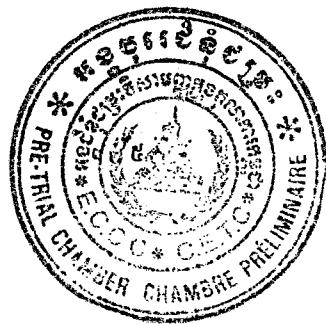
၁၆. នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា អង្គបុណ្ឌដីទិន្នន័យការយើញ្ញា ដោយសារ បទលើសដែលបានបានប្រាកាន់ ត្រូវបានប្រព័ន្ធដើម្បីការលើក សាមសិទ (៣០) ឆ្នាំមុន ហើយជនត្រូវបាន អ៊ុំង សារី និង អ៊ុំង ជីវិទ្វ មានពេលពិភាក្សាសម្រាប់បញ្ជាត់នូវយុទ្ធសាស្ត្រ ដែលពាក់ព័ន្ធ និងការបានប្រាកាន់ “រមានលក្ខណៈ: មិនម្នាស់លាស់សម្រាប់អង្គបុណ្ឌដីទិន្នន័យ សម្រាប់អង្គបុណ្ឌដីទិន្នន័យ”

^៤ សេចក្តីសម្រេចលើហណ្ឌីងខ្លួនរណីពាក់ព័ន្ធទៅនិងការប្រាស់ប្រើប្រាស់ការងារជនត្រូវបាននិងប្រព័ន្ធបានគោរព ឬថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៥ A104/II/7 (“សេចក្តីសម្រេចចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា”)

^៥ សេចក្តីសម្រេចចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា ការពិនិត្យទិន្នន័យ ១៨។

^៦ សេចក្តីសម្រេចចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា ការពិនិត្យទិន្នន័យ ១៩។

សាលដីការលើហណ្ឌីងខ្លួនរណីចំពោះលក្ខណៈណែនាំការយុទ្ធសាស្ត្រ

C33/2/7

០០៩/១៩-០៨-២០០៧-អគ្គក-កសចស (អបដ០៩)

ផែលថា ការកម្រិតចំណកចំនងរវាងជនគ្រប់ទេទៀតដែល
ប្រយោជន៍នៅកិច្ចពេលស្តីបន្ទាន់ដូចម្ខេច”^{៩៩}

^{๙๙} ເບຜູ້ເປັນຜູ້ໄດ້ຢູ່ອົງກະຕາວ ຂໍເມສາ ກາງຂອງທີ່ ອັນ ສືບ ກາງຍະເມຸເຈີຍບໍາ

^{៩៨} ស្ថាបនភាពនៅក្នុងសាធារណៈអ្នកបងរៀន នៅក្នុងរឿងតី រួមភ្នោះ ទាំងនឹង Kantanga និង Chui ICC-01/04-01/07 សេចក្តីសម្រេចទាក់ទៅលប់ប្រមាណទំនាក់ទំនង រវាង Germain Katanga និង Mathieu Ngudjolo Chui” ថ្លោករួមនឹងបញ្ជីតិចប្រែ ឬខ្លួន ផ្ទាល់យ៉ាង ខេមិន ផ្សាយ ០០៨ (“សេចក្តីសម្រេចរណី Chui”) ទាំងនឹង ៩។

^{៩៣} រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងករណី នូវ ជាក្រុមហ៊ុនបង្ហាញនៅក្នុងសេចក្តីសម្រាប់ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៨ នៃរដ្ឋបាល Katanga និង Chui ICC-01/04-01/07 “ការសេវានឹងក្នុងសម្រាប់ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៨” ដែលបានរាយការដោយការបង្កើតរបស់ Germain Katanga និងអង្គភាពក្រុងគ្មាន ដែលបានបង្កើតឡើងដោយការសេវានឹងក្នុងសម្រាប់ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៨”

១៤ សេចក្តីសម្រេចករណី Chui ទៅពាក្យ ៩០១

សាលដីការបើបណ្តិ៍ងខ្លួនរួចចំពោះលក្ខណៈនៃការយំខ្លួន

C33/I/7

ស្ថិតិថា ក្នុងរយៈពេលម្បាយយុវ គឺជារិធានការម្បាយដូចនេះទេ”^{១៨} នៅក្នុងសេចក្តី
សម្រេចចំពោះសិទ្ធិទួលបានដើម្បីជាប្រជាពលរដ្ឋក្នុងរយៈពេលម្បាយសម្រប ប្រសិទ្ធភាពបានការដោះ
ផលដឹកខ្សោយមានសេវភាព តុលាការអីវីប៊ូជីកសិទ្ធិមនុស្សបានរកដើរហើយ^{១៩} ទោះបីហានិភ័យកើត
មានជាទូទៅថា ចុងចោទអាមេរិកសាក់សម្បាងលើសាក្សី ឬវំខាន់ដល់កិច្ចដែលការនិទ្ទិនិទ្ទិ ដោយ
សារម្បាយហេតុថា ចុងចោទជាសមាជិកម្បាយយុវបន្ទោក្នុងក្រុម, “ប្រពេលអាថ” ទួលយកមក
ធ្វើជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការយុទ្ធម៌នៅក្នុងដំណាក់ដំបូងកំដោយ, ដោយសារការក្លឹងដុតនៃ
ពេលសេរ យើងចាំបាច់ត្រូវមានកត្តាម្បាយទៀត ដែលអាចបង្ហាញថា ហានិភ័យកើតជា
មានអភិវឌ្ឍន៍ទៅ^{២០}

១៩. តាមរយៈដ៏ការបង្ហាញ សហគមន៍ក្រោមសេវីបអង្គភាពបញ្ជាក់ការកំណត់ “ការដាក់ឱ្យនៅដោយខ្សោកម្លៃយ៉ាងតិចខ្ពួច” រាយជនជាប់យំ (លើកលេងពេករណីប្រព័ន្ធរបស់ណាក អ្វីង សានី ហើយ អ្វីង ដីវិទ្យ [...]])^{១៩} ដែលជនជាប់យំតាំងនេះ “គ្មានសិទ្ធិប្រាប្រឈមទាក់ទង គ្នា”^{២០} ជាការពិតទៅ រាយការកំដួងជាបង្ហាញឱ្យបើកចុះ ដន្តគ្រូរថាទៅ នូន ដើ គ្រូរបាយដាក់ ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមវិធានការឱ្យនៅដោយខ្សោកនេះ ពាប់តាំងពីពេលគាត់គ្រូបានចាប់ខ្លួន នៅថ្ងៃទី១៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៧។

២០. សហគមន៍ក្រោមសេវីបអង្គភាពដាក់វិធានការឱ្យនៅដោយខ្សោកពីគ្នា ដោយផ្តើកលើមួល-ផានីដែលថា រាយការគ្រឿមគ្រួងការទេបស្ថាត់ “លប់ភាពខ្ពស់នៃការគ្រួររគ្នាដែលមានគ្រោះ ច្បាក់” រាយជនជាប់ថាទៅ។^{២១} តាមរយៈសម្រាប់ហេតុដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងដ៏ការបង្ហាញ អង្គបុរាណដំនឹងម្រោះយល់ថា សហគមន៍ក្រោមសេវីបអង្គភាព បានយោងលើហានិកយ៉ាង ដន្តគ្រូរថាទៅ

៩៨ Reed ទល់នឹង ចក្រកណ្តាលអ៊ីស្សស ពាក្យស្តូលេខ ៧៦៣០/៧៦ នៅ D.R នៃ នរោត្តមន្ត្រី

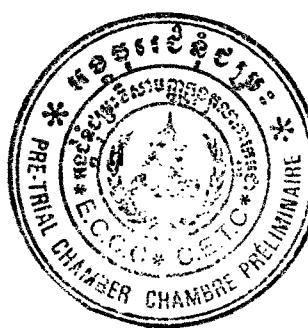
^{១៩} Gorski ទៅនឹង ប្រព័ន្ធបាតកសង្គមដី នគរណ៍/០៨ នៅថ្ងៃទី ៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៥ នាក់ខេត្តកែវ និង នាក់ខេត្តសៀមរាប (គសបាយការប៊ែនម)

១៧ ដើរការសម្រាប់លក្ខណ៍នៃការយំខែ រកទីលក្ខណ៍ ៦៧

១៨ ដីការិយាយនៃក្រុងក្រោមប្រាក់បានរំខួល ចំណាំទី ៥។

១៤ ដីការណ៍រោមប្រជុំលក្ខណៈការងារ និងការអនុវត្ត នៅក្នុង ខេត្ត ។

សាលដីការលើបណ្តុះដឹងទូទៅរណ៍ចំពោះលកខណ្ឌផែករយំខេត្ត

C33/I/7

អាចយុបិតគា ដើម្បីដាក់សម្ងាតលើសាក្ស និង ននវងគ្រារ៖

“រាប្យាល្អិចសម្រាប់(...) នៅពេលសហគម្រោកដើម្បីអង្គភាពអ្នកបានការណ៍តាមការការ
កំសងសម្រេចទៅក្នុងការបង្កើតសកម្ម ប្រជាជនរួមរាជការ” រាប្យាល្អិចចេងច្រោស់ថា ដួនត្រូវរាជធានីនៅទីនេះតាក់ទងត្រា
ឡើយ ដោយលាងការត្រូវរួចរាល់ នាយកដ្ឋានសម្រួលដល់ការការបង្កើតនេះ យ៉ាងទិន្នន័យ ប្រសិនបើមានអាណាពី៖
ពាល់ពីបណ្តាញការបង្កើតឱ្យមួយរារបស់សហដីនត្រូវរាជការ។¹⁰⁰

១៨. សហគមន៍បង្កើតបានរកដើម្បីចាត់បន្ទាន់ យោងតាមយុទ្ធសាស្ត្ររបស់គុណភាពអីវីប៊ូជូកសិទ្ធិមនុស្ស “ការយំខ្ចួនមុនអង្គសេចក្តីអាជព្រៃមត្រូ ក្នុងចំណោមចំនួចចាំងឆ្លាយ ដោយសារភាពចំពាថ់ដើម្បីការក្រោម្បូរគ្នារាងសហដនជាប់ចោទ”^{១៩} សហគមន៍បង្កើតបានបន្ទាន់ឡើតចា “បើយោងតាមយុទ្ធសាស្ត្ររបស់គុណភាពអីវីប៊ូសម្រាប់សិទ្ធិមនុស្ស ដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងការណឹងខាងក្រោមឈានលើវិញ ការយំខ្ចួនបណ្តុះអាសន្ន និងលក្ខខណ្ឌនាទាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការយំខ្ចួន មិនអាចសម្រាប់ឡើងឡើកសុតាងនៃការប្រព័ន្ធដាក់ណាក់បុរិណ្ឌាបះទេ: ផ្សារិញ ចំនួចតែម្មូយគត់ដែលប្រព័ន្ធយកមកពិធានាតី ការវាយតម្លៃពីហានិភ័យ”^{២០}

១៩. សហមេធានាការពារក្តីសន្លឹដានថា “សេចក្តីសម្រេចរបស់ ក.ស.ច.ស. [ការិយាល័យសហគមន៍បង្កើតបានបន្ទាន់]” គឺតែបង្កើសិទ្ធិ ដើម្បីបំពេញចំណោមប្រាថ្ញានៃសេចក្តីសម្រេចរបស់ ICC ដែលពម្រូ “កសុតាងដុកក្នុង” នៃការក្រោម្បូរគ្នា ដើម្បីធ្វើឱ្យក្នុងក្នុងលើវិធានការតីងវិធីដែលជាការដាក់យុទ្ធផលដោយឡើងក្នុងគ្នា”^{២១} សហមេធានាការពារក្តីអាស់អាងថា ដីកាសប្រមូលដើលក្ខខណ្ឌនៃការយំខ្ចួនមិនបានចងុលបង្ហាញឱ្យបានម្មាស់ ថាគ្នុងការដាក់កំហិតមិនឱ្យទាក់ទងគ្នាថាចំង្រៀងក្នុងចំណោមដនព្រៃចោទចំនួយ ដានិតាការចំពាថ់ដើម្បីការពារ [ដែល

^{១០} ដើរការសង្គមចិត្តលើលក្ខខណ្ឌកន្លែងការយុទ្ធម៌ រាជរដ្ឋាភិបាល ៤១

៥១ ដីកាសជ្រើសរើលក្នុងក្រុងក្រវិទ្យាបន្ទូន រាជក្រឹត្តកំពង់ចាម ១ និង រាជក្រឹត្តកំពង់ចាម ២។

២៩ ដ៏កាសម្មចិនក្នុងណានៃការយំខែន រាក្យូល្ហានទី ៣។

C33/I/7

០០៩/១៩-០៩-២០០៧-អវត្សក-កសចស (អបដ០៩)

ប្រយោជន៍នេះយើងដឹងម៉ែនដ៏ដំណឹង” ហើយសម្បានហេតុនៅក្នុងសេចក្តីសរុប្រច ដូចជាទិន្នន័យក្នុងសេចក្តីនេះ។¹⁴

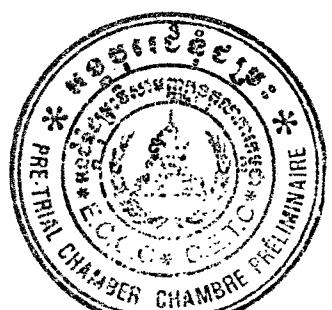
៤០. ដូចគ្នានេះដែរ សហព្រះជាជាត្រាយលំបៀងបាន ដោយសារ “ការបំបែកឱ្យនៅដោចំដោយ ឡើងទីត្រា គឺជាដាមីការដើរដឹងវិនិងបំផុតមួយ យុត្តិធម៌ស្ថាបន់ ECHR និងសេចក្តីសម្រេច របស់គណន៍ ICC នៅក្នុងរឿងក្រឹមបស់ Katanga បង្ហាញឱ្យយើងបាន និត្តាការដើម្បីធ្វើ យុត្តិកម្មចំពោះការបំបែកឱ្យនៅដោចំដោយឡើងទីត្រា មានលក្ខណៈខ្លះជាដាមីកម្រិតនៃការធ្វើ យុត្តិកម្មចំពោះការបំផុតមួយនៃអាសន្នឆ្លាយណាស់។ [...] ទោះបីជាអាជមានបញ្ហាស្តីពី គោលការណ៍នោះតើ ក៏ការសម្រេចចាំងពីរនោះមានការលើចេញផ្សាយការពិចារណា និងអង់ហេតុដែលខុសត្រា។”^{១៩} សហព្រះជាជាត្រាយស្តីពីអង្គបុរាណដីនុះជាប្រជាពលរដ្ឋសេចក្តីសម្រេចលើ បណ្តិ៍នេះ: “ដោយធ្វើការមករាយសម្រេចពីមុន” នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចដូច នៅម៉សា។^{២០}

៤១. ក្រោយពីពិចារណាយុត្តិធម៌ស្ថាបន់គណន៍ក្រោមឱ្យទណ្ឌរដាតី គុណភាពអ្នកសិទ្ធិ មនុស្ស និងគណៈកម្មារដ្ឋកសិទ្ធិមនុស្ស អង្គបុរាណដីនុះជាប្រជាពលរដ្ឋយើងបាន សិទ្ធិចំណាក់ទំនួន អាជព្រេនបានដាក់កម្រិត ដើម្បីការពារការដាក់សម្ងាត់លើសាក្សី ប្រជន់នគរោះ នៅពេលដែលមានកសុតានសមរម្យ ដែលមានបង្ហាញចាំបាច់ ពិតជាមានហានិយកំណើនដែលបាន ត្រូវបានអាជព្រេនរួចបានមួយដែលត្រូវបានដោឡើង ដើម្បីដាក់សម្ងាត់បែបនេះ ឧណៈពេល ទូទៅកំពុងស្តីពីនៅក្រោមការបំផុត។ ដោយសារការក្នុងផ្ទុកទៅនៅពេលរោះ និត្តាការមានការ កើនឡើង នៅពេលដែលការស្តីបន្ថែតកំពុងដំណើរការ និងហានិយកំប្រឈមានការចែយដូច ។

៤២. នៅពេលចេញដ៏ការ សហព្រះក្រមស្តីបន្ថែតមិនបានបង្ហាញកសុតានសម្ងាត់ដែលខ្លួនយក មកធ្វើជាមួលដ្ឋាន ហើយដែលកសុតាននោះមានបង្ហាញចាំបាច់មានហានិយកំប្រឈមានការចែយដូច ។

៤៩ សារណាមិត្តភកិនខ្នាងរណ៍ រាជរដ្ឋប្រចាំឆ្នាំ ១៦៧

២៩ សេចក្តីសម្រានអតិថរបស់សហព័ន្ធភាពអាជ្ញាតា រាជរដ្ឋាភិបាល ៣០៧

C33/I/7

០០២/១៩-០៩-៧០០៨-អរគក-កសចស (អបអត)

ថា ដីន្ត្រោះទេនិងត្រូវរគ្រាន់ ដើម្បីគាល់សង្គត់លើសាក្សី ឬជនរដ្ឋគ្រោះ ឧណាឃពេលពួកខ្លួន កំពុងស្ថិតនៅក្រោមការយំខ្ញុន។ អង្គហេតុដែលថា ការយំខ្ញុនបណ្តាងៗនាសងខ្ពស់ គឺជាផីធានការ ចំពាច់ ដើម្បីរាយការដីន្ត្រោះទេនិងត្រូវរគ្រាន់ការគាល់សង្គត់លើសាក្សី និងជនរដ្ឋគ្រោះ មិនមែនជាការនំអល់ការសន្លឹដ្ឋានថា ដីន្ត្រោះទេនិងអាមេរិកត្រូវរគ្រាន់ដើម្បីគាល់សង្គត់លើសាក្សី និងជនរដ្ឋគ្រោះ មិនមែនជាការនំអល់ការសន្លឹដ្ឋាននៅក្រោមការយំខ្ញុន។ មូលដ្ឋាននៃការយំខ្ញុន ដើម្បីរាយការដីន្ត្រោះទេនិងត្រូវរគ្រាន់ការគាល់សង្គត់លើសាក្សី ឬជនរដ្ឋគ្រោះ គឺជាការណើដែលថា ប្រសិនបើមិនមានការយំខ្ញុន បុគ្គល នេះអាចនិងស្ថិតនៅក្រោមការយំខ្ញុន។ មួយបុគ្គលដែលខ្លួនអាមេរិកបាច់ធ្វើការគាល់សង្គត់លើសាក្សី ការសន្លឹដ្ឋានរបស់សហគោរក្រោមសុំបន្តែត មិនមានភស្តុតាងគាំទ្រឡើយ។ ហេតុផ្ទះបើយោ ការសន្លឹដ្ឋាននេះ មិនត្រូវបានការដូលយុត្តិកម្ម ចំពោះការដាក់ជនជាប់យុទ្ធឌោយឡើកពីគ្នា។

២៣. អង្គបុនដីនិងជម្រៈកត់សម្ងាត់យើងពីថ្ងៃទី៩ ឆ្នាំ២០១៩ នៅក្នុងរឿងក្នុងចំណាំមុខសហគោរក្រោមសុំបន្តែត ដែលសហគោរក្រោមសុំបន្តែតបានចេញដើម្បីការបង្ហាញការយំខ្ញុនបណ្តាងៗនាសងខ្ពស់ គូនការលើកឡើងថា ការយំខ្ញុនគឺជាផីធានការចំពាច់ក្នុងការរាយការណាំការត្រូវរគ្រាន់ដីន្ត្រោះទេនិយោ។ ឧណាឃពេលខ្លួនកំពុងស្ថិតនៅក្រោមការយំខ្ញុន ដីន្ត្រោះទេនិងមិនមានចំណាក់ចំនួនជាមួយសង្គមមានក្រុងចំណាក់ចំនួនជាមួយសង្គម។ ដីន្ត្រោះទេនិងត្រូវបានបង្ហាញក្នុងការយំខ្ញុន ជាមួយសង្គមមិនមែនជាការយំខ្ញុន ទេ ទីនេះមិនត្រូវបានដាក់ឱ្យស្ថិតនៅដាក់ដោយឡើកពីគ្នា តាមបង្ហាញរបស់សហគោរក្រោមសុំបន្តែត អស់រយៈពេលប្រពេលជាមួយឆ្នាំ ដែលក្នុងសំឡុងពេលនេះ សហគោរក្រោមសុំបន្តែតមានឯកសារដើម្បីប្រមូលភស្តុតាងសំខាន់ៗ ដោយមិនមានការនំខាន់ឯកសារមួយដែលអាមេរិកកែតឡើងពីជនន្ត្រោះទេ។
២៤. នៅក្នុងកាលប៊ែនសេះទាំងនេះ អង្គបុនដីនិងជម្រៈយើងពីថ្ងៃទី៩ រាមាចមិនមានហេតុដែល ដែលពាក់ព័ន្ធនិងគោលបំណងនៃការសុំបន្តែត ដែលបង្ហាក់ថា ការទំនាក់ទំនងរាជជនន្ត្រោះទេ ទាំងប្រាំ ដែលនាយកដែលបង្ហាគ្មោះ ជាប់យុទ្ធឌោយឡើកដីនិងមន្ត្រីយុទ្ធឌោយរបស់ អ.វ.ត.ក គ្នាត្រូវដាក់កម្រិត។

សាលដីកាលលើបណ្តុំនិងខ្លួនរណ៍ចំពោះលក្ខខណ្ឌនៃការយំខ្ញុន

C33/F/7

004/94-04-10004-អវតក-កសចស (អបអ៊ុំ)

២៥. អង្គបុរាណដីជម្រះកត់សម្ងាត់យើងព្យាពាទា សហគមន៍បន្ថែមអង្គភាពនៃការធ្វើដំឡើង
ដីកាទា “ភាពចន្ទោះនៃបទបញ្ហាច្បាស់ណាស់នៃលក្ខខណ្ឌពិតប្រាកដនៃការយំខ្នួនដន្លេត្រូវចាន់
និងជាតិសេសការមិនទាន់ចូលជាងមាននៃសេចក្តីព្រាត នៃបទបញ្ហាស្តីពីការគ្រប់គ្រងមន្ត្រីយុំ
យកដំឡើង អង្គដីជម្រះវិសាមញ្ញ [...] វាតារាងចាត់ដែលត្រូវបញ្ជាក់ពីមួលបេក្ខុនៃការ
ដាក់ឱ្យនៅដាច់ដោយចូរកពីគ្រប់គ្រងដន្លេដែលជាប់យុំ និងដែលចេញពីនេះកំណត់ពីលក្ខខណ្ឌ
នៃការយំខ្នួន[...]”^{៣៤}

២៦. អង្គបុរាណដីជម្រះរលិកយើងព្យាពា មន្ត្រីយុំយកដំឡើងរបស់ អ.វ.ត.ក ស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រង
របស់រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់កម្ពុជា ដូចដែលបាន
លើកទីនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា^{៣៥} អនុលោមតាមច្បាប់កម្ពុជា
ប្រជាធិបតេយ្យយុំយកដំឡើងទូលបន្ទូកការងាររដ្ឋបាលប្រចាំថ្ងៃ និងដំណឹកការមន្ត្រីយុំយកដំឡើងរបស់
អ.វ.ត.ក ដោយក្នុងនេះ វួរចាត់បញ្ហាសិតិសុខធម៌^{៣៦} ស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួន
និងអនុលោមតាមវិធានទូទៅនៅក្នុងពន្លោការទាំងអស់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា^{៣៧} ប្រជាធិបតេយ្យ
យុំយកដំឡើងនៅក្នុងមន្ត្រីយុំយកដំឡើងរបស់ អ.វ.ត.ក ដោយក្នុងនោះវួរចាត់វិធានដែលពាក់ព័ន្ធនិង
សកម្មភាពប្រចាំថ្ងៃ^{៣៨} និងការប្រាកំមិន^{៣៩} ដន្លេជាប់យុំ។ វិធានទាំងនេះត្រូវតែទូលាការយល់
ព្រមពីនាយកដ្ឋានពន្លោការនៃក្រសួងមហាផ្ទៃ^{៤០} ករណីដែលចាប់រិតានទាំងនេះមិនទាន់បាន
អនុម័តជាផ្លូវការនៅត្រឹមឱ្យ និងមិនទាន់ទូលាការយល់ព្រមពីនាយកដ្ឋានពន្លោការ មិនបាន

^{៣៤} ដីការប្រចំលើកក្ខណៈរឿងការយំខ្នួន ទំព័រទី ៤។

^{៣៥} សេចក្តីសម្រេចចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា ក្រុមឈណ្ឌ ១០១

^{៣៦} ប្រកាសស្តីពីការគ្រប់គ្រងពន្លោការ ក្រសួងមហាផ្ទៃ ឈនទៅ ២១៧ (“ប្រកាសស្តីពីការគ្រប់គ្រងពន្លោការ”) មាត្រា ១(១)(ក) មាត្រា ១(៤)(អ) និង មាត្រា ៣(ឃ)។ ប្រកាសនេះមានចែងក្រោមស្តីពីរាយក្រសួងមហាផ្ទៃការយំខ្នួនរបស់អ.វ.ត.ក។

^{៣៧} ប្រកាសស្តីពីការគ្រប់គ្រងពន្លោការ មាត្រា ៣(ឃ)។

^{៣៨} វិធាន ៩៧ នៃសេចក្តីប្រាកំស្តីពីការយំខ្នួនរបស់អ.វ.ត.ក។

^{៣៩} វិធាន ៩៨ នៃសេចក្តីប្រាកំស្តីពីការយំខ្នួនរបស់អ.វ.ត.ក។

^{៤០} ប្រកាសស្តីពីការគ្រប់គ្រងពន្លោការ មាត្រា ៣(ឃ)។

C33/I/7

០០៩/១៩-០៩-២០០៧-អគ្គក-កសចស (អបដ០៩)

ធនការប្រចាំថ្ងៃនៃរដ្ឋបាលមន្ត្រីរយំយំដែលបាន អ.វ.ត.ក ឡើយ អនុលោមតាមវិធាន
ដែលកំពុងអនុវត្តចំពោះជនជាប់យំនៅក្នុងប្រព័ន្ធពន្លាការនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នាថេល
បច្ចុប្បន្ន។

៣៩ ចំណុចទេសភាពទាញរូបភាពនិងពិនិត្យភាគារ លលខោ ៣ -- ការបំបែកទីផ្សារដោយថ្មីភីត្ត ដែលត្រូវបានអនុម័តសុបាយមាត្រា ៤(៣) នៃប្រកាសជីវិករាជក្រប់គ្រង់ពិនិត្យភាគារ។

๓๔ វិធាន ៣ នៃសេចក្តីព្រាយអ្នកធម្មតារយុទ្ធមនុស្សអ.រ.គ.ក។

៣៦ សេចក្តីសម្រចចុងថ្វីពាហ ខេមសា វាករូខណ្ឌទី ១៩។

C 33/7/7
007/96-06-7000-អវតក-កសចស (អបដែន)

សេវាស្ថិតិសង្គម និងស្នើសុំសង្គម:

- ១) ទទួលយកបណ្តិ៍ដឹងខ្លួនណា។
- ២) ព្រាណចោលដីកាបង្ហាប់លក្ខខណ្ឌនៃការយំខ្ញុនបណ្តុះរាល់ខ្លួន ឬដែលបានយកចិញ្ចាយ និងសរាប់លក្ខខណ្ឌ នៅថ្ងៃទី២០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៨។

ត្រូវពេញ ផ្ទេរចិញ្ចាយ នៅថ្ងៃទី២០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៨

និងស្នើសុំសង្គម:

Rowan DOWNING

ជំង់ ឡុខិន

Katinka LAHUIS

